

5

Afscheid van het lid Roemer

Aan de orde is het afscheid van het lid **E.G.M. (Emile) Roemer (SP)**.

De voorzitter:

We beginnen met het afscheid van de heer Roemer van de SP-fractie. De heer Roemer heeft een afscheidsbrief geschreven. Die ga ik nu voorlezen.

Geachte voorzitter, beste Khadija,

Hierbij wil ik u laten weten dat ik heb besloten om per 18 januari 2018 mijn lidmaatschap van de Tweede Kamer te beëindigen. Na ruim elf jaar, waarvan bijna acht jaar als fractievoorzitter en partijleider, zit mijn deel van de missie erop en draag ik het stokje over.

Soms vragen mensen aan mij waarom ik, zo'n 38 jaar geleden, politiek actief ben geworden, en dan begin ik altijd over een fietsenrek in Boxmeer. Een fietsenrek dat bij een zwembad aan de overkant van de weg stond, waardoor kinderen steeds de weg moesten oversteken. Gevaarlijk is dat. De gemeente wilde het ding niet verplaatsen, er was geen geld voor, en dus deden we dat met een paar mensen maar zelf. In het donker hebben we het kring uitgraven en verplaatst. Tot ieders tevredenheid.

38 jaar later ben ik er trots op dat we die mentaliteit nog steeds in ere houden. Niet kletsen, maar doen. Niet weggijken, maar optreden. Zo is de SP groot geworden en zo heb ik de afgelopen jaren leiding mogen geven aan mijn fractie.

SP'ers voelen zich in het algemeen meer volksvertegenwoordiger dan Tweede Kamerlid. Dat geldt zeker ook voor mij. Ik koester mijn mooiste herinneringen aan de vele honderden bezoeken en afspraken in het land en aan de duizenden mensen die ik tijdens die bezoeken ontmoet heb.

Ik herinner me de acties die we organiseerden voor de werkers in sociale werkplaatsen. Mensen die streden voor vastigheid, respect en een normaal salaris. De mensen van de thuiszorg die in de Achterhoek gemeentehuizen bezetten, die in Haarlem op de been kwamen. De acties van de schoonmakers op Utrecht CS, die demonstreerden voor meer respect. De mensen die strijden voor gelijke kansen en tegen discriminatie en racisme. Huurders in vele steden in ons land die knokken voor beter onderhoud of strijden tegen de sloop van hun woning, zoals de wijk Jeruzalem in Amersfoort, die ik meerdere keren heb kunnen steunen en waar ze ook successen hebben geboekt. De huiskamer-gesprekken met Groningers die er helemaal klaar mee zijn en terecht eisen dat er een fatsoenlijke en eerlijke schadeafhandeling komt en die willen dat de gaswinning snel en fors naar beneden gaat.

Het zijn deze mensen die mij de inspiratie hebben gegeven om altijd te blijven opkomen voor mensen die het niet vanzelf komt aanwaaien. En dat we nooit vergeten voor wie wij dit belangrijke werk doen. Niet voor onszelf, niet voor onze partij, maar voor de mensen die we vertegenwoordigen en die op ons rekenen.

Na elf jaar Kamerlidmaatschap en bijna acht jaar de SP te hebben geleid, is het nu mooi geweest. — Meneer Roemer, ik hoor het u zeggen! — Het is tijd dat een nieuwe lichter het overneemt. Een generatie die ik de afgelopen jaren heb zien opgroeien en doorbreken.

Ik heb leiding mogen geven in een tijd waarin veel is gebeurd. De SP is uitgegroeid tot een partij die op steeds meer plaatsen actief werd onder de mensen. Een volgende grote stap was voor mij om te laten zien dat we kunnen besturen. In de grote steden, op het platteland en in de provincies maken we nu het verschil. Daar ben ik heel erg trots op. Hier laten we zien wat de SP in huis heeft. We zijn brutaal en we hebben soms een grote mond. Maar we zijn niet bang om — waar we kunnen — zelf de handen uit de mouwen te steken.

Het is geen geheim dat ik — na de bestuursverantwoordelijkheid in gemeenten en provincies — ook graag de SP in een nieuwe regering had gezien. Dat is nu niet gelukt. Nu niet, zeg ik daar nadrukkelijk bij. Want onze tijd komt, let maar op.

Ik zal het zeker allemaal gaan missen. Zoals ook die vele keren dat wij in deze zaal mooie en stevige debatten voerden met daarbij de mensen die het betrof op de publieke tribune.

Dankbaar en trots verlaat ik vandaag de Tweede Kamer. Dank aan u en aan al mijn collega's in de Kamer, aan de journalisten die hier soms tot laat aanwezig zijn. Dank aan mijn fantastische fractie voor die jarenlange steun. En vooral heel veel dank aan u allen die het ons elke dag mogelijk maakt hier ons werk te doen. Van de griffie tot de beveiliging, van de catering tot de bodes, alle ondersteunende diensten. U bent allen de smeerolie in de motor die de Tweede Kamer heet.

Dank u wel en het ga u allen goed.

Emile Roemer

(Applaus)

De voorzitter:

Dan is het nu tijd voor een paar woorden van mijn kant.

Geachte heer Roemer, beste Emile,

Als getogen Brabander en geboren Rotterdammer verenig je het beste van die twee werelden. Je hebt humor, werkt graag samen en bent daadkrachtig. En ook het motto "sterker door strijd" past je als een jas.

Die eigenschappen nam je mee als Kamerlid en fractievoorzitter, de afgelopen elf jaar in de Tweede Kamer. En ik gebruik ze graag als leidraad om terug te kijken op die periode.

De grote — je hoort hem aankomen — ... De grote vriendelijke reus werd je weleens genoemd. Je zachtmoedigheid en gevoel voor humor maakte je populair bij de collega's: in de tweets die Kamerleden uitdeden nadat je je vertrek bekendmaakte, overheersten de woorden "aardig", "collegiaal" en "vrolijk". Ik citeer: "Een knokker met humor".

In publieke debatten vergeleek je de herstellende Nederlandse economie na de crisis met een klein plantje dat met zorg moest worden behandeld. Je zei daarbij: "Maar dan komt de minister-president met een enorme snoeischaar". Met jou als nieuwe voorman kon de SP dan ook eindelijk definitief afrekenen met haar hardnekkige imago als knorrige tegenpartij.

In het beginselprogramma van de SP staat: "Onze ontwikkeling is bovenal het product van de samenwerking van mensen met andere mensen." Dat breng je als politicus zelf ook in de praktijk.

In Boxmeer zorgde je al voor een cultuuromslag door — dwars door alle politieke verschillen heen — het college te vormen waar de inwoners het meest aan zouden hebben.

In de Kamer zocht je het vooral in de samenwerking op links, lak hebbend aan de traditionele bloedgroepen. Fractieleden die gelegenheidscoalities wilden sluiten met rechtse partijen kregen van jou alle ruimte. Ik heb me laten vertellen dat je ook niet schroomde om je collega's tijdens fractieweekenden op de hak te nemen onder het mom "SP-Eigen-Inlichtingendienst". Ook jezelf spaarde je niet. Ze kregen in elk geval alle ruimte, als het de goede zaak maar vooruitbracht.

Voor jou is het politieke handwerk, waarbij je coalities sluit op de korte baan, dan ook niet tegengesteld aan hooggestemde idealen op lange termijn. Want je werkt altijd vanuit de basis. Dicht bij de mensen voor wie je concreet iets wilt betekenen en je solidariteit tastbaar wilt maken. Geen woorden maar daden.

Tijdens je periode in de Kamer leidde dat onder meer tot de initiatiefwet die de aanpak van de acquisitiefraude mogelijk maakt, de versterking van de positie van de klokkenluiders en de beroemde Roemernorm. Ook de Kamer werd daarmee geconfronteerd. Ik kan je melden dat we onder de Roemernorm zitten. Dat zijn allemaal mijlpalen die onder jouw leiding tot stand zijn gekomen.

Je humor, je vriendelijke houding, constructiviteit en daadkracht zette je in om iets wezenlijks te bereiken. Want achter de grote vriendelijke reus schuilt een uiterst gedreven man die dag en nacht strijdt voor een betere en meer rechtvaardige samenleving, waarin er voor iedereen een plek is.

Het heilig vuur dat je brandend houdt als zoon van een verzetsstrijder. Daarvoor zit jij in de politiek. Je wilt verschil maken, op jouw manier.

Je bent ook populair bij de mensen in het land. Je werd in 2011 door het Nederlandse volk al uitgeroepen tot de meest betrouwbare politicus. En bij de laatste verkiezingen werd dat beeld opnieuw bevestigd. "Emile Roemer begrijpt het beste wat er hier in mijn omgeving speelt", zeiden mensen in de polls. Ze kopen niet alleen graag een tweedehandsauto van je. Met jou gaan ze, liever dan met iemand anders hier in de zaal, een wijntje drinken.

In een interview uit 2015 met Ronald Koeman, midden in De Kuip, noemde je jezelf een spits die tevens aanvoerder is. Maar inmiddels heb je de positie gekozen die je ook als speler van je eigen voetbalclub in Sambeek inneemt, die

van vleugelspeler. "Ik maak plaats voor een nieuwe lichter", zei je bij je afscheid. Regeringsdeelname, een droom, is je niet gelukt. Maar de SP heeft onder jouw leiding bewezen op elk niveau te kunnen besturen. En je fractie staat vol in haar kracht. Je hebt de bal feitelijk voor het doel gelegd. Het is nu aan anderen om hem erin te schieten.

Je verlaat vandaag de Tweede Kamer. Maar ik ben ervan overtuigd dat het rode vuur in je blijft branden en dat de mensen in het land van je blijven horen. Ik wil je ontzettend bedanken voor alles wat je voor de Kamer maar ook voor de SP hebt betekend. Het ga je goed. Dank je wel.

(Applaus)

De voorzitter:
Volgens mij krijg je 150 zoenen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.